

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne ustanove Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik
za period 01.01 - 31.12.2018. godine**

Broj: RV042-19

Banja Luka, 15.04.2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji.....	11
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.1.1. Prihodi i primici	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	12
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	13
	6.2.1. Imovina	13
	6.2.2. Obaveze i razgraničenja.....	14
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	14
	6.3. Vanbilansna evidencija.....	14
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	14
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	14

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2018. godine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju finansijski izvještaji Javne ustanove Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine, prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200 – 1810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Javne ustanove Osnova škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Javne ustanove Osnova škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2018. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i

računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 15.04.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik za 2018. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne ustanove Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik za 2018. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Prilikom popisa imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine nisu izvršene neophodne pripremne radnje za popis, popisne liste nisu dostavljene na ovjeru odgovornom licu za organizaciju i pravilnost popisa i izvještaji popisnih komisija ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, što nije u skladu sa članovima: 15, 17. stav 8) i 20. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Javna ustanova Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik dio nabavki roba i usluga nije provela u skladu sa odredbama: Zakona o javnim nabavkama, Pravilnika o postupku direktnog sporazuma i Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, jer: je u tenderskoj dokumentaciji upućivano na tačno određeno porijeklo robe i zahtjev za ponudu u konkurentskom postupku nije upućen ni jednom ponuđaču (član 88. navedenog zakona); nije vršeno ispitivanje tržišta (član 5. navedenog pravilnika) i u tenderskoj dokumentaciji nisu navedene količinske specifikacije i jedinice mjere (član 3. navedenog uputstva).

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje

procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne ustanove Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne ustanove Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik.

Banja Luka, 15.04.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) otklone utvrđeni nedostaci sistema internih kontrola,
- 2) nabavke roba i usluga vrše u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2018. godinu;
- Odluka o usvajanju drugog rebalansa budžeta za 2018. godinu;
- Zakon o osnovnom vaspitanju i obrazovanju i Pravilnik o finansiranju osnovnih škola;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Zakon o radu i Pravilnik o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu;
- Zakon o platama zaposlenih u oblasti prosvjete i kulture Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Zakonom o osnovnom vaspitanju i obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 44/17 i 31/18) uređena je djelatnost osnovnog vaspitanja i obrazovanja, kao dio jedinstvenog vaspitno-obrazovnog sistema Republike Srpske, osnivanje i prestanak rada ustanova osnovnog vaspitanja i obrazovanja, prava, obaveze, dužnosti i odgovornosti učenika, roditelja i zaposlenih u školi, nastavni planovi i programi, upravljanje i rukovođenje školom, obezbjeđenje sredstava, nadzor nad radom škole i drugo. Osnovno vaspitanje i obrazovanje je djelatnost od opšteg društvenog interesa, traje 9 godina, obavezno je i besplatno za svu djecu uzrasta od 6 do 15 godina. Osnovno vaspitanje i obrazovanje, koje se stiče ostvarivanjem nastavnog plana i programa, obavljaju osnovne škole, osnovne škole sa djecom sa smetnjama u razvoju, muzičke i baletske škole.

Navedenim zakonom i Pravilnikom o finansiranju osnovnih škola („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 5/09 i 75/14) definisan je način finansiranja osnovnih škola. Sredstva za rad škola se obezbjeđuju iz budžeta Republike, budžeta jedinica lokalne samouprave na čijem području se škole nalaze i drugih izvora.

Rad osnovne škole u Ugljeviku obnovljen je 1957. godine kao petogodišnja škola, a kasnije je ista poslovala kao osmogodišnja škola. Od 1993. godine se zove Osnovna škola „Aleksa Šantić“ Ugljevik (u daljem tekstu: Škola) a od 2013. godine osim navedenog naziva, ima i naziv Javna ustanova. Škola je upisana u sudski registar i registar osnovnih škola u okviru Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo). Osnovnu djelatnost obavlja u centralnoj školi u Ugljeviku i 5 područnih škola.

Broj odjeljenja u školskoj 2018/2019 je bio 35, od čega je 25 odjeljenja u centralnoj školi, a 10 u pet područnih škola. Nastavu je u 2018. godini pohađalo 652 učenika.

Organ upravljanja Školom je školski odbor, koga u ime osnivača imenuje Ministarstvo, a direktor rukovodi, predstavlja, zastupa i odgovoran je za rad Škole.

Sredstva za rad Škole u 2018. godini obezbijedena su iz budžeta Republike, vlastitih prihoda i donacija.

Škola je finansijsko poslovanje obavljala preko Jedinstvenog računa trezora (u daljem tekstu: JRT). Unos transakcija za Školu u glavnu knjigu trezora (u daljem tekstu: GKT) vršilo je Ministarstvo, posredstvom regionalnog trezora.

Sjedište Škole je u Ugljeviku, ulica Ćirila i Metodija 4.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Škole za period 01.01 - 31.12.2018. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske nije vršila pojedinačnu finansijsku reviziju Škole za 2017. godinu, niti je Škola revidirana kao dio revizije u sklopu Izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Ministarstva za period 01.01 - 31.12.2017. godine. Prilikom revidiranja zbirnih finansijskih izvještaja Ministarstva u ranijim periodima, nije data preporuka koja bi se odnosila na Školu.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija, način rada, upravljanje, rukovođenje i druga pitanja vezana za poslovanje Škole regulisani su: Statutom Škole, Pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka, Godišnjim programom rada Škole, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima i Pravilnikom o računovodstvu.

Na dan 31.12.2018. godine u Školi je bilo zaposleno 77 izvršilaca i to: direktor Škole, 58 nastavnika, 3 stručna saradnika, 15 ostalih izvršilaca i jedan izvršilac po ugovoru o dopunskom radu. Od ukupnog broja zaposlenih na neodređeno vrijeme zaposlena su 74, a na određeno 3 izvršioca.

Zaposleno lice koje obavlja poslove administrativno-tehničkog radnika obavlja i poslove pomoćnika direktora i bibliotekara, a isto ne ispunjava uslove da obavlja poslove pomoćnika direktora, jer nije birano iz reda zaposlenih nastavnika i stručnih saradnika, što nije u skladu sa članom 142. Zakona o osnovnom vaspitanju i obrazovanju. Isto lice ne ispunjava ni uslove za obavljanje poslova bibliotekara, jer nema položen stručni ispit za rad u vaspitno obrazovnom procesu, što nije u skladu sa članom 104. stavovi (2) i (7) Zakona o osnovnom vaspitanju i obrazovanju.

Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima donesen je u 2017. godini i isti nije usklađen sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) što nije u skladu sa članom 59. navedenog zakona. Pomenutim pravilnikom definisani su: administrativni i računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, informisanja, komunikacije i nadgledanja. Kod postupaka procjene rizika navedeno je da se na osnovu administrativnih i računovodstvenih internih kontrolnih postupaka koji su utvrđeni ovim pravilnikom, utvrđuju postupci i aktivnosti sa srednjim i visokim rizikom i postupci nadgledanja, a isto predstavlja redovne poslovne aktivnosti, a ne kontrolne postupke.

Na osnovu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17) Škola nije:

- donijela Odluku kojom bi imenovala odgovorno lice koje bi bilo zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole;
- dostavila Centralnoj jedinici za harmonizaciju polugodišnji i godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti o uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola;
- donijela plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola;
- donijela akt o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima (član 8. stav 2 navedenog zakona);
- definisala ključne poslovne procese i uspostavila knjigu poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3, 4 i 5. navedenog uputstva);
- izvršila analizu postojećih i na osnovu toga donijela nova pravila i procedure imajući u vidu da je u proteklom periodu, došlo do značajnih izmjena u zakonskoj i podzakonskoj regulativi iz različitih oblasti (računovodstveni propisi, finansijsko izvještavanje, finansijsko upravljanje i kontrole i dr.).

Pored navedenog u funkcionisanju sistema internih kontrola postoje nedostaci, koji se odnose na to da:

- Škola nije uspostavila odgovarajući registar ugovora sa podacima koji pružaju finansijske i nefinansijske informacije o nastalim poslovnim događajima i knjigu putnih naloga;

- Škola nije donijela akt kojim bi definisala izvor finansiranja, ovlaštenja, pravila i limite za rashode po osnovu organizacije prijema, manifestacija i sl, kao i za rashode po osnovu reprezentacije i za poklone;
- knjigovodstvene isprave u vezi sa nastalim poslovnim događajima nisu protokolisane, nemaju potpis da su potpune, istinite i računski tačne i da odražavaju suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi, kako je definisano članom 9. stavovi (4) i (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15);
- se evidencije o prisustvu radnika na poslu ne vode u skladu sa Pravilnikom o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 40/16);
- priznavanje i evidentiranje dijela rashoda i obaveza nije vršeno u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja (rashodi po osnovu usluga organizacije prijema, manifestacija i sl., usluga prevoza i komunalnih usluga);
- dio realizacije roba i usluga, nije vršen u skladu sa ponudom i ugovorom (nabavka kancelarijskog materijala; usluga održavanja kopir aparata i prevoz učenika).

Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 - u daljem tekstu: Pravilnik o popisu), jer:

- nisu izvršene neophodne pripremne radnje radi lakšeg, bržeg i pravilnijeg popisa (imovini nisu dodijeljeni nomenklturni brojevi i nije izvršeno zaduženje istom), kako je definisano članom 15. Pravilnika o popisu;
- prije započinjanja aktivnosti popisa imovine i obaveza, popisne liste nisu dostavljene na ovjeru odgovornom licu za organizaciju i pravilnost popisa, što nije u skladu sa članom 17. stav (8) navedenog pravilnika;
- komisije za popis imovine potraživanja i obaveza nisu prije početka popisa sačinile plan rada, kako je definisano članom 17. stav (1) Pravilnika o popisu;
- izvještaji popisnih komisija nisu sačinjeni u skladu sa članom 20. navedenog pravilnika, jer između ostalih podataka, izvještaji ne sadrže i uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je u potpunosti obezbijedio usklađenost poslovanja sa važećim zakonima i drugim propisima, što je osim ove tačke navedeno u tačkama 4. i 6.6. izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se otklone utvrđeni nedostaci sistema internih kontrola koji se odnose na: uslove za obavljanje poslova pomoćnika direktora i bibliotekara; donošenje i usklađivanje internih akata sa važećom zakonskom regulativom; uspostavljanje registra ugovora i knjige putnih naloga; vođenje evidencije o prisustvu radnika na poslu; sprovođenje formalne i suštinske kontrole knjigovodstvenih isprava; priznavanje i evidentiranje rashoda i obaveza u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja; realizaciju nabavke roba i usluga u skladu sa ponudom i ugovorom i sprovođenja godišnjeg popisa imovine i obaveza u skladu sa važećim pravilnikom.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki roba, usluga i radova za 2018. godinu planirane su nabavke u ukupnoj vrijednosti od 53.342 KM (bez poreza na dodatu vrijednost u daljem tekstu: PDV).

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 39/14) u daljem tekstu: Zakon, Škola je u toku 2018. godine provela 8 postupaka ukupne vrijednosti od 48.309 KM (bez PDV – a) i to:

- 1 postupak po konkurentskom zahtjevu za dostavljanje ponuda od 32.472 KM koji se odnosi na usluge prevoza učenika koje će finansirati Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske i roditelji učenika,
- 7 postupaka putem direktnog sporazuma od 15.837 KM (nabavka: kancelarijskog materijala; materijala za održavanje higijene, uglja, usluga održavanja kopir aparata i dr.).

Revizijskim aktivnostima obuhvaćeni su provedeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 42.028 KM (87%). U okviru revidiranih postupaka javnih nabavki utvrđene su neusklađenosti sa Zakonom, Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 90/14) i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 90/14 i 20/15), i to:

- kod provođenja postupaka putem direktnog sporazuma nije dokumentovano da je vršeno ispitivanje tržišta, što nije u skladu sa članom 5. navedenog pravilnika;
- za nabavku uglja u tenderskoj dokumentaciji navedeno je porijeklo robe, što nije u skladu sa članom 54. stav (9) Zakona;
- za usluge prevoza učenika, zahtjev za dostavljanje ponuda u konkurentskom postupku, nije upućen ni jednom ponuđaču, što nije u skladu sa članom 88. Zakona;
- za nabavku kancelarijskog materijala i usluga održavanja kopir aparata i faksa u tenderskoj dokumentaciji nisu navedene potrebne količinske specifikacije (niti jedinice mjere), što nije u skladu sa članom 3. stav b) pod. 4) navedenog uputstva;
- u tenderskoj dokumentaciji (za usluge prevoza učenika i održavanja kopir aparata i faksa) nije naveden rok plaćanja, što nije u skladu sa članom 3. stav e) pod. 10) uputstva.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se nabavke roba i usluga, vrše u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda u smislu da se:

- ***vrši ispitivanje tržišta kod provođenja direktnog sporazuma,***
- ***zahtjevi za ponudu u konkurentskom postupku upućuju najmanje trojici ponuđača,***
- ***u tenderskoj dokumentaciji navodi: rok plaćanja, količinske specifikacije i jedinice mjere, te da se izbjegava upućivanje na porijeklo roba i usluga.***

5. Priprema i donošenje budžeta

Škola je sačinila Godišnji program rada, na osnovu dobijene saglasnosti od strane Ministarstva na broj odjeljenja, a u skladu sa Pravilnikom o finansiranju osnovnih škola. Godišnji program rada Škole predstavlja osnov za planiranje potrebnih kadrova i budžetskih sredstava. Škola planira potrebna sredstva, ali planiranje budžeta ne vrši se na nivou Škole, već na nivou Resora osnovnog obrazovanja (organizacioni dio Ministarstva).

Škola je Ministarstvu dostavila budžetski zahtjev za pripremu i izradu Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) za period 2018 - 2020. godinu. U skladu sa istim prijedlog budžeta za 2018. godinu je bio 1.488.737 KM.

Ministarstvo je 05.02.2018. godine obavijestilo Školu da joj je odobren budžet koji se odnosi na: rashode za lična primanja zaposlenih 1.215.814 KM i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga 64.699 KM godišnje (5.392 KM mjesečno). Na osnovu odobrenih

budžetskih sredstava Škola je sačinila finansijski interni plan utroška istih po vrsti rashoda.

Ministarstvo nije obavijestilo Školu o pripadajućem iznosu odobrenih budžetskih sredstava na ime rashoda za: bruto plate zaposlenih; bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada; naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata; otpremnine i jednokratne pomoći, kao i za ostale izdatke, iako su navedene pozicije budžetom za 2018. godinu, odobrene osnovnom obrazovanju. Iz navedenih razloga, Škola u obrascima finansijskih izvještaja za 2018. godinu, nije iskazala navedene pozicije u kolonama planirano, niti je iskazala procenat izvršenja pomenutih rashoda i izdataka.

Na početku školske i kalendarske godine Ministarstvo odobrava sredstva Školi na ime troškova prevoza učenika, obračunavajući sredstva po osnovu definisanih parametara, a na osnovu dostavljenih podataka od Škole (član 53 do 57 Pravilnika o finansiranju osnovnih škola). Tako je za školsku godinu 2017/2018 odobren iznos od 4.381 KM (mjesečno), a za školsku godinu 2018/2019 iznos od 4.221 KM (mjesečno).

Nedostajući dio budžetskih sredstava po pojedinačnim pozicijama u okviru institucija osnovnog obrazovanja obezbijeđen je internim realokacijama po rješenju ministra u okviru budžeta osnovnog obrazovanja, realokacijama po rješenju Vlade Republike Srpske u okviru institucija Ministarstva i između budžetskih korisnika. Ministarstvo ne obavještava Školu o pripadajućem dijelu budžetskih sredstava po izvršenim realokacijama.

6. Finansijski izvještaji

Škola je za period 01.01 - 31.12.2018. godine na osnovu finansijskih transakcija evidentiranih u GKT sastavila finansijske izvještaje koje čine obrasci: 2, 3a, 4a, 5a i 7, kao i obrazloženja uz finansijske izvještaje.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

U obrascu Pregled planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01 od 01.01. do 31.12.2018. godine (u daljem tekstu: obrazac 2) ukupno izvršenje budžeta Škole iznosilo je 1.327.672 KM, što čini 101% od drugog rebalansa budžeta sa naknadno odobrenim realokacijama.

6.1.1. Prihodi i primici

U obrascu Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 od 01.01 do 31.12.2018. godine (u daljem tekstu: obrazac 3a) iskazani su ukupni prihodi u iznosu od 21.481 KM, i to na fondu: 01 prihodi obračunskog karaktera (9.769 KM); 02 neporeski prihodi (360 KM) i prihodi obračunskog karaktera (120 KM) i na 03 grantovi (8.200 KM), kao i transferi između ili unutar jedinica vlasti (3.392 KM).

Na fondu 01 iskazani su ostali primici u iznosu od 27.606 KM.

Grantovi su iskazani po osnovu doznačenih sredstava od pravnih lica i to 7.000 KM od preduzeća „Rudnik i Termoelektrana“ a.d. Ugljevik i 1.200 KM od opštine Ugljevik (pozicije prihoda i rashoda nisu planirane budžetom za 2018. godinu).

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani po osnovu pomoći u naturi (2.909 KM) i ostalih prihoda obračunskog karaktera (6.860 KM). Ostali prihodi obračunskog karaktera se odnose na plaćene obaveze Škole od strane Ministarstva finansija Republike Srpske, na ime sudskih izvršnih rješenja.

Transferi između ili unutar jedinica vlasti odnose se na transfere od jedinica lokalne vlasti (1.500 KM) i transfere unutar iste jedinice vlasti (1.892 KM). Iznos od 1.500 KM je

uplatila opština Ugljevik na ime izmirenja duga iz ranijeg perioda, a iznos od 1.892 KM je uplatilo Ministarstvo porodice, omladine i sporta Republike Srpske, na ime nabavke udžbenika za učenike sa odličnim uspjehom iz višečlanih porodica sa četvero i više djece.

Ostali primici se odnose na primitke iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti po osnovu naknade plate za porodijsko odsustvo zaposlenih u Školi koji su refundirani od JU Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

U obrascu 2 iskazani su ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 1.278.919 KM, a isti se odnose na: rashode za lična primanja zaposlenih (1.167.988 KM); rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (73.804 KM); doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (37.127 KM) i ostale izdatke (48.753 KM).

U obrascu 3a iskazani su ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 1.347.528 KM, od čega je na fondu: 01 iskazan iznos od 1.336.793 KM; fondu 02 iznos od 243 KM i na 03 iznos od 10.492. Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 57.874 KM.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.167.988 KM. Rashodi za bruto plate zaposlenih su iskazani u iznosu od 1.102.168 KM, a čine ih rashodi za: osnovnu platu nakon oporezivanja (649.739 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (41.798 KM) i poreze i doprinose (410.631 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada su iskazani u iznosu od 33.108 KM, a čine ih rashodi za: naknade za prevoz na posao i sa posla (31.330 KM); jubilarne nagrade (1.000 KM); dnevnice za službena putovanja u zemlji (120 KM) i poreze i doprinose (658 KM).

Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata iskazani su u iznosu od 21.566 KM. Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) iskazani su u iznosu od 11.146 KM.

U 2018. godini donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18) i Zakona o platama zaposlenih u oblasti prosvjete i kulture („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18) izmijenjen je način ugovaranja plata između poslodavca i zaposlenog, povećan je osnovni lični odbitak, uveden novi model obračuna plata i izvršen preračun koeficijenta.

Škola je izvršila obračun i isplatu ličnih primanja zaposlenima u skladu sa novim zakonskim odredbama.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 84.539 KM, od čega je na fondu: 01 iskazan iznos od 73.804 KM, 02 iznos od 243 KM i 03 iznos od 10.492 KM. Na fondu 01 rashodi se odnose na rashode: po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (44.120 KM); režijskog materijala (10.041 KM); materijala za posebne namjene (3.375 KM); tekućeg održavanja (5.304 KM); po osnovu putovanja i smještaja (2.478 KM); stručnih usluga (2.718 KM) i ostale neklasifikovane rashode (5.768 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga odnose se na rashode: po osnovu utroška električne energije (7.252 KM) za centralno grijanje (23.090 KM); po osnovu utroška uglja (3.720 KM); po osnovu utroška drveta (1.386 KM); za usluge vodovoda i kanalizacije (4.699 KM); za korišćenje usluga fiksnog telefona (2.622 KM) i ostale rashode (1.351 KM).

Strukturu ove grupe rashoda na fondu 03 čine rashodi za usluge vodovoda i kanalizacije (491 KM) za usluge prevoza (5.000 KM).

Rashodi za režijski materijal odnose se na rashode za: kancelarijski materijal (847 KM); hemijski materijal za održavanje čistoće (2.249 KM); knjige (6.260 KM) i stručne časopise (685 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene odnose se na rashode za materijal za potrebe obrazovnog procesa (3.375 KM).

Rashodi za tekuće održavanje odnose se na rashode za: održavanje zgrada (2.066 KM); održavanje kancelarijske opreme (913 KM); održavanje grejne, rashladne i zaštitne opreme (1.685 KM) i ostale usluge tekućeg održavanja (640 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja odnose se na rashode po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima u zemlji (1.944 KM) i ostale rashode putovanja i smještaja (534 KM).

Rashodi za stručne usluge odnose se na rashode za usluge sistematskog pregleda radnika (1.920 KM) i ostale usluge (798 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi odnose se na rashode: po osnovu organizacije prijema, manifestacija i sl. (1.585 KM), po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (2.287 KM) i ostale rashode (1.896 KM).

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 48.753 KM, a odnose se na ostale izdatke (27.122 KM) i ostale izdatke iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (21.631 KM). U skladu sa Memorandumom o razumijevanju o izmirenju obaveza nastalih povodom izvršenja odluke Ustavnog suda Republike Srpske od 20.12.2017. godine i Obavještenja o ukalkulisavanju obaveza po osnovu razlike za rashode za naknade za prevoz na posao i sa posla iz 2016 i 2017. godine, izvršeno je planiranje, evidentiranje i plaćanje istih u 2018. godini u iznosu od 13.225 KM.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu do 57.874 KM, a odnose se na rashode po osnovu amortizacije, koji su obračunati primjenom amortizacionih stopa iz Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 110/16).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Struktura imovine, obaveza i izvora je iskazana u obrascu Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT na dan 31.12.2018. godine. Škola je iskazala neto vrijednost ukupne imovine u iznosu od 1.349.469 KM i obaveze i razgraničenja u iznosu 145.911 KM.

6.2.1. Imovina

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u bruto vrijednosti 3.134.376 KM, ispravke vrijednosti 1.799.275 KM i neto vrijednosti 1.335.101 KM, a čini je proizvedena stalna imovina u iznosu od 1.169.474 KM (zgrade i objekti od 1.138.862 KM, postrojenja i oprema od 22.351 KM i nematerijalna proizvedena imovina od 8.261 KM) i neproizvedena stalna imovina u iznosu od 165.627 KM (zemljište od 165.116 KM i nematerijalna neproizvedena imovina od 511 KM). Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima je iskazano u iznosu od 2.909 KM (po osnovu donacija), a smanjenje je iskazano po osnovu rashoda obračunate amortizacije (57.874 KM).

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 56.335 KM bruto vrijednosti, 41.967 KM ispravke vrijednosti i 14.368 KM neto vrijednosti. Neto vrijednost kratkoročne finansijske imovine i razgraničenja se odnosi na: kratkoročna potraživanja (120 KM), kratkoročna razgraničenja (2.758 KM) i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (11.490 KM). Korekcija potraživanja po osnovu refundacije za naknadu plata iz doprinosa iskazana je u iznosu

od 41.967 KM, a odnosi se na nenaplaćena i korigovana potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

6.2.2. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2018. godine iskazane su u iznosu od 145.911 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze za lična primanja zaposlenih (106.668 KM) i obaveze iz poslovanja (39.243 KM). Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za: bruto plate zaposlenih, bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada i po osnovu otpremnina i jednokratnih pomoći.

Obaveze za bruto plate zaposlenih od 95.459 KM čine obaveze za bruto plate zaposlenih (decembar 2018. godine), a obaveze od 11.207 KM čine obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (decembar 2018. godine).

U periodu od 01.01. do 28.02.2019. godine plaćene su kratkoročne obaveze u iznosu od 126.821 KM (obaveze za lična primanja zaposlenih u iznosu od 103.935 KM i obaveze iz poslovanja u iznosu od 22.886 KM).

Nezavisnom potvrdom salda obaveza (konfirmacijom salda) sa dobavljačima na odabranom uzorku nisu utvrđena značajna odstupanja.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Na dan 31.12.2018. godine Škola nije imala iskazane trajne izvore sredstava.

6.3. Vanbilansna evidencija

Škola nije tokom 2018. godine imala poslovne događaje koji bi zahtijevali vanbilansno evidentiranje, u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16, 115/17 i 118/18).

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U evidenciji koja se vodi kod Škole na dan 31.12.2018. godine, iskazana su 2 predmeta u kojima se Škola pojavljuje kao stranka u postupku. Škola je tužena od strane d.o.o. „Medaljon“ Bijeljina i iznos duga je 3.972 KM (na ime isporučene robe) i Hotel „Comsar Energetik“ d.o.o. Ugljevik i iznos duga je 8.026 KM (na ime izvršenih usluga). Navedeno je objelodanjeno u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za period 01.01 - 31.12.2018. godine.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2018. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja za period 01.01 - 31.12.2018. godine, ali ista ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, niti člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije:

- za svaku klasu nekretnina i opreme priznatih u finansijskim izvještajima, koje se odnose na: osnove za mjerenje korišćene za određivanje bruto knjigovodstvene vrijednosti; korišćene metode amortizacije, kao i koristan vijek upotrebe ili korišćene stope amortizacije, prema zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema (par. 88, tačke a, b i c.);

- u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika (nisu obrazloženi uzroci i značajne razlike za dio planiranih i iskazanih pozicija rashoda i planiranih i iskazanih rashoda u odnosu na prethodnu godinu, obrazloženja o iskazanim transakcijama po osnovu troškova prevoza nastalih odlukom Ustavnog suda Republike Srpske).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije koje omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja, kao i informacije koje nisu prikazane u finansijskim izvještajima u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Stanojka Vučetić, s. r.

Dr Bojan Ćurić, s. r.